

# Co je dobré vědět před zápisem?

## Zápis do 1. třídy

Zahájení povinné školní docházky je významným okamžikem nejenom v životě dítěte, ale celé jeho rodiny. Prvním krokem ke vstupu do školy je zápis dětí do 1. třídy. Každý rok se při zápisu snažíme vzbudit u dětí zájem o školu, seznámit je s prostředím školy i s některými pracovníky. Rodičům nabízíme informace o škole (o pomůckách, o organizaci školy,...). Získáváme základní informace o dětech, při různých činnostech ověřujeme školní zralost.

K zápisu do 1. třídy ZŠ se dostaví všechny děti. Je-li dítě nezralé, mohou rodiče požádat o odklad školní docházky ředitele spádové školy po provedeném vyšetření v pedagogickopsychologické poradně a poté bude o odkladu rozhodnuto v závislosti na výsledcích vyšetření. Ukáže-li se během docházky do první třídy, že žák závažným způsobem nevládá učivo, je možnost ještě dodatečně požádat o odklad školní docházky.

Při zápisu budou zjišťovány údaje o žákovi, rodné číslo, trvalé bydliště, školní zralost a dále zájem o školní družinu a školní jídelnu. Žádáme rodiče, aby si přinesli **občanský průkaz a rodný list dítěte**.

Rodičům dětí zařazených i nezařazených do první třídy zašle ředitel školy písemné vyrozumění. Rodiče obdrží písemné vyrozumění také v případě odkladu začátku povinné školní docházky. Žádost o odklad doporučujeme vyplnit hned při zápisu. K žádosti o odklad začátku povinné školní docházky je nutno přiložit doporučení pedagogicko-psychologické poradny, speciálního pedagogického centra nebo dětského lékaře.

## Výběr základní školy

V dnešní době mnoho rodičů vybírá pro své dítě ZŠ nejen podle místa trvalého bydliště, ale i podle dostupných informací o dané škole na internetu, kde na webových stránkách většina škol představuje svůj **program nad rámec povinné výuky** včetně dobrovolných zájmových kroužků, výuky cizích jazyků a podobně.

I když má rodič právo vybrat pro svoje dítě **jakoukoliv ZŠ**, nemusí tedy jít o školu **spádovou** podle trvalého bydliště dítěte, **není přijetí** do této školy **samozřejmostí**. Přijetí do jiné vybrané školy je podmíněno **danou kapacitou** školy, která nesmí být překročena.

## Věk dítěte a zápis do ZŠ

**Povinně** děti, které do zahájení školního roku **dovrší 6. rok věku**.

**Dobrovolně** děti, které do konce daného kalendářního roku, a to na základě písemné žádosti rodičů s přiloženým **souhlasem PPP** (pedagogicko-psychologická poradna) o způsobilosti nástupu dítěte do školy.

**Dobrovolně nadané** děti, kterým bude do konce daného kalendářního roku pouze 5 let. Šesti let dosáhnou tyto děti až v období leden-červen následujícího kalendářního roku. V těchto případech musí být písemná žádost rodičů doložena nejen **doporučením PPP**, ale i doporučením **odborného lékaře**.

**Podruhé** k zápisu také přijdou děti, které při minulém zápisu dostaly **odklad** povinné školní docházky.

**Odklad povinné školní docházky** je upraven v § 37 školského zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a tento paragraf říká, že **odklad uděluje** dítěti na základě písemné žádosti rodičů a doloženým doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení a odborného lékaře, **ředitel základní školy**. Začátek povinné školní docházky lze odložit **nejdéle** do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší **8. rok věku**.

O přijetí žáků k základnímu vzdělávání a odkladu povinné školní docházky podávají zákonní zástupci dětí dle § 44 a násl. správního řádu **písemnou žádost** (§18 správního řádu). Rodiče obdrží **tiskopis** žádosti u zápisu, popř. si ji mohou předem stáhnout na internetových stránkách školy.

## Jak žádat o odklad školní docházky

V případě **pochybností o dostatečné připravenosti** dítěte nastoupit do školy, je vždy velmi vhodné předem navštívit místní pedagogicko-psychologickou poradnu (PPP), kde je doporučeno nejvhodnější řešení. **Podnět k odkladu** docházky či k posouzení školní zralosti může kromě rodičů dát i učitelka mateřské školky, dětský lékař nebo pedagog, který provádí zápis do 1. třídy.

**§ 37 odst. 1 školského zákona, ve znění účinném od 1. 1. 2017:** Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a **požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu** dítěte k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa (**nutno mít s sebou při zápisu veškerá potvrzení**). Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

## Co je nutné u zápisu do ZŠ doložit

- rodný list dítěte
- občanský průkaz rodiče pro doložení trvalého bydliště
- cestovní pas a povolení k pobytu (týká se pouze cizinců mimo EU)
- rozhodnutí o loňském odkladu povinné školní docházky (týká se pouze dětí s odkladem)
- doporučení PPP, případně odborného lékaře (týká se pouze dětí mladších šesti let a dětí žádajících o odklad školní docházky)

## Co vaše dítě u zápisu čeká

K zápisu **není třeba** dítě nijak zvlášť připravovat. Vhodné je naopak ujistění dítěte, že se **nemusí ničeho bát**. Hlavním úkolem zápisu je **ověření školní zralosti**. Součástí je proto volný rozhovor s dítětem a jednoduché testy hravou formou. Sleduje se komunikativnost dítěte, kvalita jeho projevu, způsob držení tužky, rozpoznávání barev, základních geometrických tvarů, zvířátek apod. na některých školách si poslechnou od dítěte nějakou básničku či písničku.

Během volného pohovoru s dítětem je posuzována i **slovní zásoba a řeč dítěte**. V případě, že má dítě dyslalii (patlavost) nebo trpí jinou poruchou řeči, je rodičům dítěte doporučena **konzultace s logopedem**. U dítěte je tak možné případnou vývojovou poruchu řeči do začátku školního roku odstranit nebo alespoň její **projevy zmírnit**.

## Co by měl budoucí prvňáček do září zvládnout

**Neměl by mít potíže** se základní sebeobsluhou (převlékání, přezouvání, osobní hygiena, udržování pořádku).

Měl by **umět dodržovat** určitý denní režim - chodit včas spát, včas vstávat, odbourat případný odpolední spánek.

Měl by mít schopnost **udržet pozornost** a snahu splnit jednoduché úkoly, i když se při nich vyskytnou problémy.

Měl by **správně držet** tužku mezi třemi prsty, umět stříhat nůžkami, lepit, ...

Měl by **znát pravidla** slušného chování k ostatním dětem a k dospělým.

Pokud možno umět **souvisle a srozumitelně** vyprávět.

Měl by **znát** svoje jméno a příjmení, místo narození, jména rodičů, adresu bydliště.

Před nástupem do školy **nemusí** dítě umět číst, psát či počítat. Vše se bude teprve ve škole společně s ostatními spolužáky učit. **Vhodné je** však trpělivé naslouchání a odpovídání dítěti na jeho neustálé otázky. Také čtení pohádek, zpívání písniček a neustálé rozmlouvání nad tím, co vidíme, je tou **nejlepší přípravou** před školou, která se jistě **mnohonásobně vyplatí**.

## Jak můžete pomoci svým dětem

**Věnujte dítěti soustředěnou pozornost** – při rozhovoru s ním se nezapývejte jinou činností, dejte mu najevo zájem, trpělivě je vyslechněte, projevujte vstřícnost a přívětivé chování.

**Vyprávějte dítěti a čtěte mu** – televize či video nenahradí lidské slovo a osobní kontakt.

**Pověřujte dítě drobnými úkoly a domácími pracemi** – pěstujte tak jeho samostatnost a zodpovědnost, rozvíjíte i motoriku.

**Rozvíjejte poznání z oblasti života lidí zvířat i rostlin** – vedle obecné informovanosti rozšiřujete i jeho slovní zásobu.

**Vybírejte vhodné hry a činnosti, sami se do nich zapojte** – stavebnice, skládky, dějové obrázky i práce s drobným výtvarným materiálem rozvíjejí poznání a tvořivost. Vaše účast posiluje citovou zralost dítěte.

**Upevňujte prostorovou orientaci a pojmy nahoře, dole, vlevo, vpravo, vpřed, za** – výrazně to ovlivňuje základy psaní, čtení a počítání.

**Dbejte na vhodné pohybové aktivity a zdravé stravování** – příroda je velká tělocvična, prospěje i vám.

**Trénujte změny denního režimu související se školní docházkou** – ranní vstávání, odbourávání odpoledního spaní, čas pravidelného ukládání k večernímu spánku zmírní každodenní stres pro děti, zákonné zástupce i pedagogy, připravujte dítě na to, co ho čeká nového v době školní docházky.

**Vytvářejte sociální situace, kdy se dítě učí jednat s jinými lidmi** - uplatňovat základní společenská pravidla při jednání s lidmi, vyřizovat drobné vzkazy, nebát se komunikace ve známém prostředí apod.